

En 1996, l'UNESCO a decidit d'enlistar lo canau deu Mieijorn au patrimòni mondiau de l'umanitat. Aquesta causida balhèc l'escasença d'aunorar l'autor d'aqueste obratge, qui l'imaginèc e lo realizèc : Pèire-Paul Riquet

Lo financèr avisat

Vasoc a Besièrs, en 1609 çà'mpar, lo 28 de junh, jorn de la hèsta de Sent Pè e Sent Pau. Èra lo hilh d'un notari e òme d'afars, venguerà ric eth tanben en tot pujar tots los escalons de l'administracion de la gabèla en Lengadòc e que'n serà « fermièr » en 1661. En mes d'aquò, èra privadament banquièr, prestava dab interès e amassèc fortuna.

Dab tot aqueth argent, en 1652, cromptèc la senhoria de Bonrepaus pròche de Tolosa e aquí hascòc bastir un castèth mès sustot podoc atau arrecaptar los capitaus necessaris tà son projecte de canau.

En efet, s'es demorat dins l'istòria e a ua estatua plan campada a Besièrs e a Tolosa, qu'es pr'amor qu'empleguèc la sua fortuna tà acabar un projecte imaginat dempuish mes d'un millenari : har juntar las duas mars : la Mar grana e la Mediterranèa.

Lo visionari

Dempuish l'antiquitat, un canau que posca evitar aus naviris la virada per Gibraltar estec imaginat mes d'un còp mès butava tostemps suu lo medish problèma : coma hèr entà menar l'aiga au canau e susmontar l'empach de l'aigavèrs. La sua idea geniala estèc d'estudiar lo sistèmi idrografic de la Montanha negra tà amassar sas aigas e las amiar dinca au pas de Naurosa d'on pòden córrer de cada part tà perméter de barquejar sus 241 quilomètres deu pòrt deu Bocau a Tolosa dinca a Seta en passar per l'estanh de Taur.

L'enterprenedor

En mes d'aquesta sentida rasonada, s'i es plan escadut pr'amor de la sua tenacitat. Es atau qu'apleguèc lo finançament, qu'empleguèc eficaçament milèrs d'obrèrs pendent quinze ans dab condicions socialas d'emplec e pagas plan bonas en aqueth temps. Saboc tanben susmontar los empachs naturaus en emplegar las competéncias deus sons collaborators au miei deus quaus lo hontanèr de Revèl, Pèire Campmàs e en inventar dab eths solucions tecnicas adaptadas au mei gran chantièr deu son temps de 1667 a 1681.

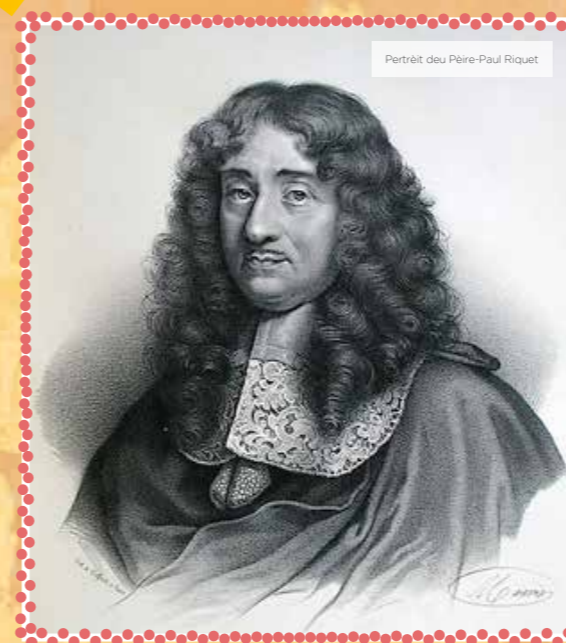
Au demiei d'aqueras realizacions tecnicas, que cau de sigur comptar obratges qu'èran austant de proesas tecnologicas en son temps : lo barratge de Sant-Ferriol, las nau pòrtas-aiguèras de Fonseranas, lo tunèl deu Malpàs.

Riquet moriscoc a Tolosa lo primèr d'octobre de 1680 pauc de temps avant que son òbra sia acabada e serè pas just de non pas mentàver Vauban qui, après sa tornada d'inspeccion deu canau, trobèc la solucion au problèma deu debit d'aiga que hè mestier tà alimentar lo canau. Problèma coneishut per Riquet mès que n'avèva pas avut lo temps de resòlver.

Auèi, lo canau deu Mieijorn n'a pas mes la sua utilitat comerciala mès demòra un atot tau torisme e un ligam dens la grana region batiada d'ara en avant Occitania.

Lo canau de Mieijorn

Retrat deu Pèire-Paul Riquet

LEXIC

Pòrta-aiguèra : obratge d'art tà perméter a las embarcacions de passar d'un nivèu a un aute

Fermièr : financèr que prenguèva a l'afèrma la recruta de daubuns impòsts

Gabèla : impòst sus la sau avant la Revolucion

UNESCO : Organizacion de las Nacions Unidas tà l'Educacion, la Sciéncia e la Cultura

Jòc

1. Soslinha los noms de las vilas on passa lo Canau deu Mieijorn :

Agen Moissac Tolosa Revèl
Castèlnau d'Arri Castras
Carcassona Seta Besièrs

2. Soslinha los noms deus canaus que se tròban pas en França :

C. de Briare C. de Panama
C. de Bourgogne C. de Suez
C. de l'Ourcq C. de Corinthe

FRISA CRONOLOGICA

1609
Naishença de Pèire-Paul Riquet a Besièrs

1er de genièr de 1667
Començament de las òbras tau « Canau reiau en Lengadòc »

1680
Mòrt de Riquet a Tolosa

15 mai de 1981
Inauguracion deu canau

1996
L'UNESCO enlistra lo canau deu Mieijorn au patrimòni mondiau de l'umanitat

